

تہاگستان

تاکستان

شهرستان تاکستان در ۳۰ کیلومتری جنوب غربی قزوین قرار دارد و مساحت آن در حدود ۲۵۳۶ کیلومتر مربع می باشد. این شهرستان در ۵ شهر، ۴ بخش، ۹ دهستان و ۱۳۳ آبادی خلاصه می شود و جمعیتی در حدود ۲۰۰ هزار نفر را در خود جای داده است.

منطقه تاکستان با ۳۵ هزار هکتار باغ انگور دومین شهر تولید انگور کشور به شمار میرود از همین رو در سال ۱۳۱۷ از سوی فرهنگستان زبان نام این شهر به طور رسمی از سیادن به تاکستان تغییر یافت. زبان رایج در این منطقه آذری و تاتی است. تات بازمانده ای از اعماق تاریخ با رنگ و بوی یک فرهنگ کهن و پیشینه ای به عمق پیچیدگی زبان، آداب و رسومش می باشد. فرهنگ تاتی، آثار زندگی پیش از تاریخ در تپه های باستانی و خله کوه، منطقه حفاظت شده باشگل با تنوع شگفت انگیز گیاهی و جانوری، قلعه ها، برج ها، امامزاده ها و بیش از ۳۰۰ اثر شناسایی شده و ۱۹۷ اثر دارای شماره از جاذبه های گردشگری منطقه محسوب می شود.

امامزاده‌ها

امامزاده هفت صندوق

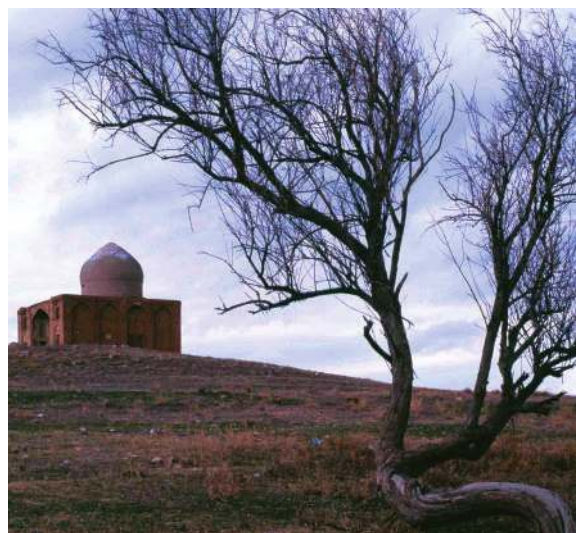
امامزاده کمال (ع)

بنای امامزاده کمال (ع) فرزند امام موسی کاظم (ع) به شکل شش ضلعی به طول ۹۰/۳ متر است و در حاشیه ضیاءآباد شهرستان تاکستان قرار دارد. بنای بقعه شامل سه بخش است و دو بخش الحاقی آن کاملاً نو ساز و فاقد هر گونه ارزش هنری است.

شکل داخلی بنا نیز شش ضلعی و دارای نازک کاری است. گنبد امامزاده از نوع دو پوش رگ است. بنا دارای تزیینات آجرکاری در میان طاق نماهای اضلاع خارجی است و در گوشه سازی های داخل آن نقوش گل و بته مشاهده می شود بنای امامزاده کمال از آثار قرن نهم (هـ.ق) و طرح آن در منطقه بی نظیر است.

بنای امامزاده هفت صندوق در میان گورستان روستای هفت صندوق شهر ضیاء آباد قرار دارد بنا مستطیل شکل و دارای حرمی مربع شکل است که در جلوی آن ایوان ورودی به همراه دو فضای کوچک جنبی قرار گرفته است.

نماهای شرقی و غربی بنا هر یک دارای قاب بندی و چهار طاق نماست. ضلع شمالی آن سه طاق نما دارد گنبد بنا دو پوش و بدون کاشیکاری و توسط تیرهای چوبی مهار شده است. تزیینات بنا در داخل شامل رنگ آمیزی رسمی بندی و در خارج به صورت طرح های ساده آجر کاری در میان طاق نماها و ورودی های فضاهای جنبی ایوان است. این بنا با توجه به معماری خاص آن به دوره صفویه تعلق دارد.

امامزاده عبدا... وفضل ا... فارسجین

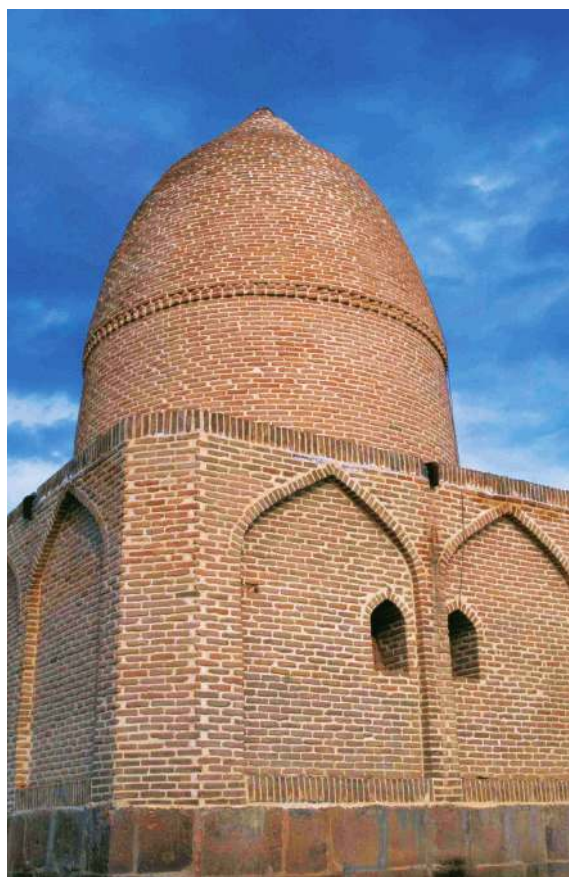
قسمت اصلی این بنا عبارت از یک هشت ضلعی است که بر روی آن قسمت گردنی گنبد با ارتفاع ۳ متر و محیط ۱۸/۴۵ متر ساخته شده و گنبدی مخروطی با ارتفاع ۷/۵ متر بر فراز آن برپا گشته است. این بنا در کنار شهر فارسجین قرار دارد و از آثار قرن ۶ (ه. ق) میباشد.

از دیگر امامزاده‌های این منطقه میتوان به امامزاده صالح، سلیمان، اسحاق و ابراهیم، ابوسعید و ابوظهیر، امامزاده سید علی و زرلان اشاره کرد.

امامزاده ولی ضیاء آباد

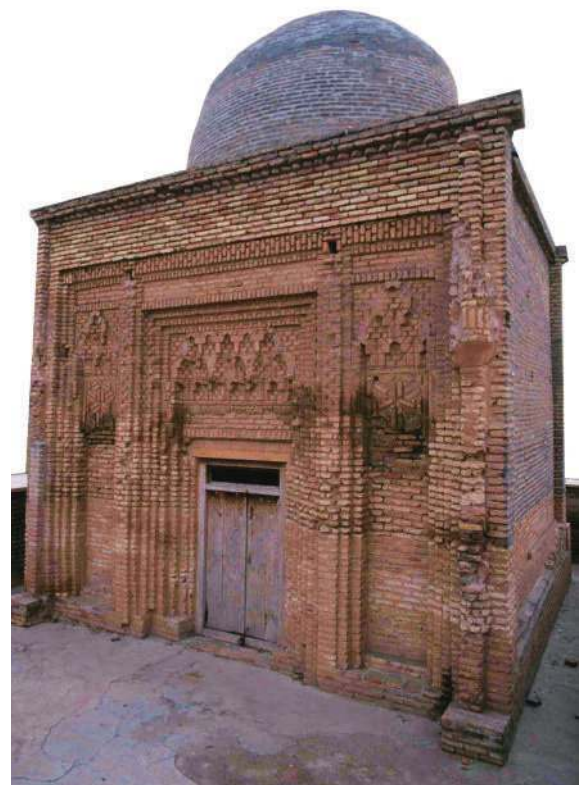
بنای امامزاده ولی بر روی صدفه طبیعی سنگی نسبتاً کوتاهی قرار دارد. ازاره بنا با قطعه سنگ های قهوه ای در دو ردیف تا ارتفاع ۱/۱۰ متر ساخته شده و بقیه را با آجرهای ساده بالا برده، در سه دیواره بیرونی آن طاقنماهایی به وجود آورده اند. بر روی مکعب مزبور گنبد بنا قرار گرفته که در قسمت پایین به صورت استوانه ای با ارتفاع ۲/۳۰ متر است و پس از قطار بندی ساده ای که به کمک دو رج آجر ایجاد شده بخش اصلی گنبد شکل گرفته است. این بنا از آثار دوره ایلخانی است و او را از احفاد امام موسی کاظم (ع) می دانند.

عمارت‌ها

بقعه پیر تاکستان

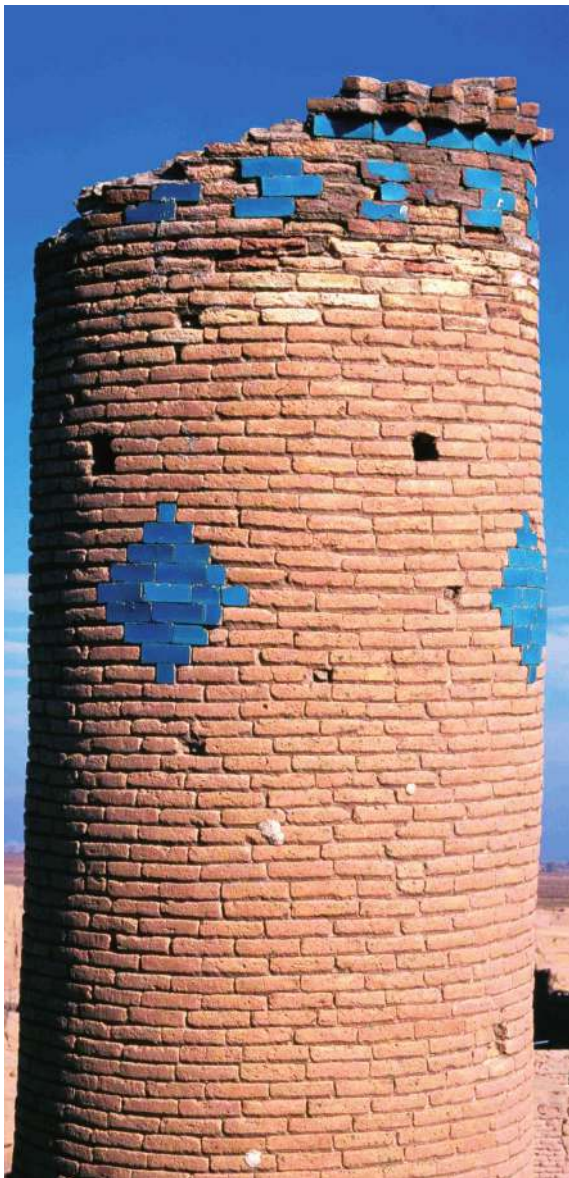
بنای بقعه به شکل مربع مستطیل است و پوشش گنبدی آن به وسیله چهار سه کنج بر روی نقشه مربع مستطیل سوار شده است. این بنا در نهایت سادگی، شیوه معماری استواری دارد و از استحکام و زیبایی آجر کاری های دوره های سلجوقی بهره مند است. این آجر کاری ها در نمای ورودی و نیز در قسمت داخلی هشت وجهی زیر گنبد به خوبی نمایان است در این قسمت نگاره هایی به شکل صلیب شکسته و تکه های کوچک گچبری مشاهده می شود. با توجه به سفالهایی که به هنگام حفاری نقشه اصلی بنا از این مکان به دست آمده و نوع معماری و مصالح به کار رفته در آن می توان این بنا را متعلق به دوره سلجوقی دانست.

عمارت شاهي (بنای فعلی بانک ملی)

این بنا دارای پلان مستطیل و دارای ۸ ستون باربر می باشد، که ستون های ۲ گانه ایوان ورودی اصلی علاوه بر کاربری دارای جنبه تزئینی نیز می باشد. در جهت های مختلف، پنجره های متعددی که از بالای ازاره بنا شروع شده و تقریباً تا انتهای بنا ادامه می یابد و جهت تامین نور فضای داخلی تعبیه شده است. مصالح بنا آجر و ملاط گل می باشد و جهت ایجاد پوشش شیبدار شیروانی از چوب و ورقهای آبکاری شده استفاده کرده اند.

میل خرم آباد

این بنا در ۱۰ کیلومتری جنوب شرقی تاکستان، در روستای خرم آباد قرار دارد که در مرکز این روستا برج آجری استوانه ای به ارتفاع ۱۲ متر سر به آسمان افراشته است. محیط این برج که توخالی است ۶ متر وضامت دیواره های آن ۳۵ سانتی متری باشد و با ۱۷ پله مارپیچی به عرض ۵۵ سانتی متر به بالا راه می یابد و نورگیرهای کوچکی به فاصله یک آجر در بدنه آن کار گذاشته اند. ورودی میل به صورت طاق نماهایی در ارتفاع ۴ متری آن واقع شده و طاق نماهای متصل به پایه برج که مایه استحکام آن بوده بر اثر ساخت مسجد جدیدالاحداثی تخریب گشته و به کج شدن برج انجامیده است. در سطح خارجی میل با استفاده از آجرهای لعابدار فیروزه ای به اجرای طرح های تزیینی ساده پرداخته اند. این بنا از آثار دوره صفوی به شمار می آید.

جاذبه‌های دیگر

قزقلعه (قلعه دختر)

قزقلعه در حوالی ضیاء آباد از توابع شهرستان تاکستان روی تک کوهی سنگی قرار دارد و بر تمام نواحی اطراف مشرف است این قلعه از سه طرف به پرنگاه‌های مخوف منتهی می‌شود و تنها راه دسترسی به آن از راه جنوب است آثار باقی مانده از قلعه بسیار اندک است و نمی‌توان طرحی از ساختمان آن تصور کرد. از آثار به جای مانده آن جرزه‌های یک چهار طاقی است که از سنگ و ساروج ساخته شده و طاق آن فرو ریخته است. مشخص نیست که این چهار طاقی کدام قسمت بنا بوده و فقط می‌توان احتمال داد که محل تقاطع دو سرسرای ارتباطی و یا ورودی بنا بوده است. پایه‌های باقی مانده ستروگ این چهار طاقی ابعادی در حدود سه متر دارد. در برخی از قسمت‌های این قلعه علاوه بر سنگ از آجر مانند آجرهای دوره ساسانی نیز استفاده شده است.

تپه باستانی خله کوه

براساس مطالعات باستان‌شناسی و گمانه زنی‌های انجام شده این تپه دارای لایه‌های مهمی از آثار دوران اسلامی و پیش از اسلام است. قدمت سفالینه‌های این تپه به هزاره‌های پنجم پیش از میلاد می‌رسد و نشانه‌های زندگی کشاورزی مربوط به دوران نوسنگی و مس - سنگ و معماری مربوط به آن مشاهده شده است. خله کوه هسته اولیه شهر «سیادن» بوده است.

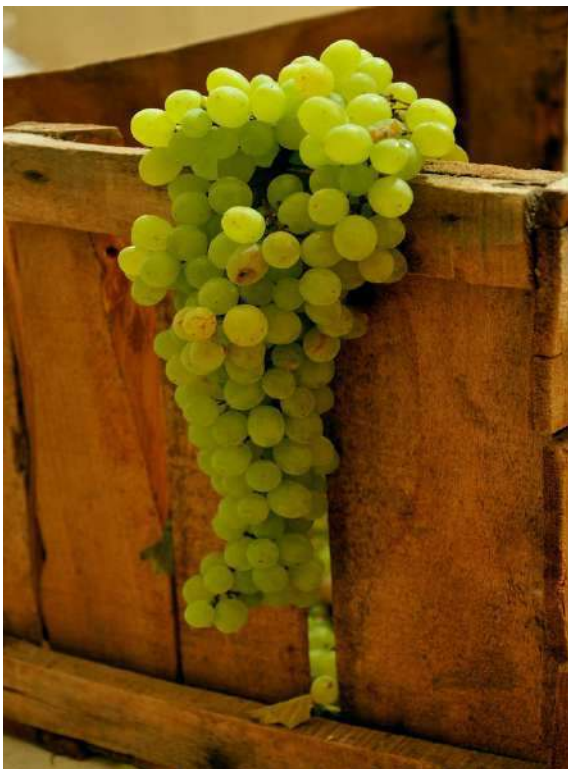
تپه باستانی نرگه

تپه باستانی نرگه بزرگترین تپه منطقه بطول ۲۲۰ متر و عرض ۱۸۰ متر و ارتفاع ۲۶ متر از سطح زمین و در داخل دشت هموار تاکستان قرار دارد. آثار بدست آمده در این تپه در عمق ۸/۵ متری بوده و کشفیات آن متعلق به دوران صفوی تا هزاره اول میلادی می‌باشد.

از دیگر تپه‌های باستانی منطقه می‌توان به تپه داکان، اک، زرلان، یاسین تپه کندر، کی وران، شارین، نهاوند، ولازگرد، پیر ولی و گیلک تپه اشاره کرد.

جشن انگور

در منطقه تاکستان به دلیل فراوانی باغ های انگور جشنی در هنگام برداشت محصول مرسوم است که در شهریور ماه برگزار می شود. در این جشن علاوه بر اجرای موسیقی بومی و سروده های محلی از تولید کنندگان انگور در محلات مختلف، از پدید آوندگان مرغوب ترین انگور، بیشترین انگور، نوع آوری در کار، داشت و برداشت انگور تجلیل می شود.

منطقه حفاظت شده باشگل

منطقه حفاظت شده باشگل با مساحت ۲۶۰۰۰ هکتار در هشت کیلومتری شمال غرب شهرستان تاکستان، در محدوده دهستان قاقازان قرار دارد.

این منطقه با توجه به موقعیت خاص جغرافیایی دارای زیستگاه متفاوتی است. قسمت های جنوبی آن زیستگاه آهو و بقیه نقاط این تپه ماهور زیستگاه قوچ و میش است. به دلیل خالی از سکنه بودن تعداد زیادی از روستاهای این منطقه، این ناحیه برای زیست حیات وحش بسیار مناسب بوده و علاوه بر آهو، قوچ و میش جانوران دیگری چون گرگ، روباه معمولی، شغال، گراز و خرگوش دشتی نیز در آن زندگی می کنند.

دو بنای تاریخی و فرهنگی امامزاده هفت صندوق و قر قلعه در این منطقه قرار دارند.

